

man forlanger af en By, naar den skal kunne kræve Tilskud, vil man kunne se, at det er af en saadan Art, at man ikke burde kunne skræmmes fra at yde saadanne Tilskud. Vi vilde jo i øvrigt kunne stille saa strenge Betingelser, at man ikke behøvede at være ængstelig for, at nu en, nu en anden By skulde melde sig med Anmodning om Statstilskud. Hovedsagen er, at man erkender — og det synes jeg, at de Herrer Jyder skulde være de første til —, at vi have en Landsdel, som oven i Købet er, hvad en af vore første Forfattere i et smukt Digt har kaldt Hovedlandet, og at denne Landsdel med Aarhus som Hovedstad har nogen Grund til at kræve, at Aarhus' store Arbejde for dens egen Scene og dens Opofrelse derfor kunde vente en lille Smule Paaskønnelse fra Rigsdagens Side. Jeg, som er Københavner, tager ikke i Betænkning at anerkende denne Opofrelse. Det skulde være mærkeligt, om de Herrer Jyder ikke gjorde det samme.

Jeg har ikke villet paastaa, at den ærede Ordfører skulde være Modstander af, at Folk fik bedre Lønninger, men den ærede Ordførers Udtalelser ved anden Behandling have været af den Art, at man meget let kunde faa Indtryk af, at han mente, at Kunstnerne og Funktionærerne ved det kgl. Teater egentlig vare bedre aflagte, end Folk i Almindelighed tro, og at man derfor kunde blive staaende ved det, der er. At den ærede Ordfører har været med til en Lønningsforhøjelse i Kraft af dette Lovforslag, vi nu ere ved at vedtage, er ganske sikkert. Men han har ment, at Lønningerne slet ikke vare saa daarlige, og han har talt om Biindtægter, medens jeg har hævdet, at man lige overfor Spørgsmaalet om Biindtægter maa have Lov til at sige, at naar en Mand ofrer hele sin Dag og oven i Købet sin Fritid for at tjene et Par Skilling til Hjælp til sin ringe Løn, kan man ikke fra vor Side lønne ham med lav Betaling. I alt Fald kan man ikke sige, at den Forbring, han stiller om en lille Lønningsforbedring, er ubeskeden. Den ærede Ordfører har ligesom jeg erkendt, at Kravet ikke var uretfærdigt.

Naturligvis har jeg ikke smagt den Chokolade, den ærede Ordfører talte om, men haaber, at Staten en Gang vil være saa gunstigt stillet økonomisk, at den ogsaa vil kunne magte Opgaven: Talescenen, idet jeg mener, at man kun behøver een statsunderstøttet Scene. Operaen kan godt drives privat.

Johan Knudsen: Den ærede Ordfører og jeg blive ikke enige om Spørgsmaalet om Betimeligheden eller rettere sagt Nødvendigheden af en Talescene. Den ærede Ordfører og jeg have haft mange behagelige Diskussioner om dette Emne i Teaterudvalget. Vi bleve desværre ikke enige, og jeg anser det for ørkesløst at fortsætte Diskussionen her i Aften. Det vilde være fristende for mig at diskutere nogle af de Bemærkninger om kunstneriske Spørgsmaal, den ærede Ordfører gjorde, men jeg skal modstaa Fristelsen og kun knytte et Par Bemærkninger til en, som gik ud paa, at alt vilde være godt, naar det kgl. Teaters Direktion vilde lægge lige saa megen Vægt paa Skuespil som paa Opera. I den Betænkning, jeg har været med til at afgive, have vi fremhævet det kunstnerisk ønskelige i, at Operaens Plads i det kgl. Teaters Repertoire blev noget trukken tilbage til Fordel for Skuespillet. Men samtidig, og det gør jeg den ærede Ordfører opmærksom paa, maa vi være forberedte paa, at Teatrets Indtægt forringes, thi det er jo ganske uimodsigeligt, at den største gennemsnitlige Aftenindtægt skyldes Operaen og ikke Skuespillet.

Zahle: Den ærede Ordfører spurgte mig, om jeg havde Marken. Dertil maatte jeg sige, at jeg havde ikke Marken, men jeg vil tilføje, at selv om jeg havde Marken, købte jeg ikke Chokolade for Pengene. Det vil sige, at hvis jeg mente, at Statskassen i dette Øjeblik kunde undvære 3 Millioner Kr. til det Formaal at bygge en Talescene, vilde jeg dog ikke være med til at bevilge den. Jeg tror heller ikke, det er det, Kunsten trænger til. Jeg tror slet ikke, at Kunsten kommer til at trives synderligt bedre i et Land, fordi man ofrer Millioner paa dens Fremme, i alt Fald ikke en Kunst som Teaterkunsten. Om selve Udførelsen af Skuespillet i Skuespilhuset sker med større eller mindre Talent, har naturligvis sin store Betydning, men det, der har den afgørende Betydning for den dramatiske Kunst, som det paa dette Omraade kommer an paa, er dog, om det Digtværk, der fremføres, er et virkelig dueligt Arbejde, og hertil behøves ikke at ofres Millioner. For at det skal blive saa godt som muligt, kræves kun en eneste Ting, nemlig Frihed. Den digteriske Kunst af enhver Art kan kun trives og fuldt udfolde sig i Frihed, og det kræves her som overalt som det første Vilkaar for Digtkunsten. Det, det gælder om, er derfor for det første at ophæve Censuren. Jeg